

شرق

روزنامه

توزیع غذای ذری در مناطق سیل‌زده جنوب‌شرق کشور به همت جمعی از کسبه بازار تهران / عکس: محمد رفیعی‌موحد، تسنیم

دغدغه‌های طبییان

رنج‌ها و شادی‌ها

در یادبود «تیک نات‌هان»، پیام‌آور آرامش

جاری ست، مهم‌ترین آموزه‌ای است که آموزگاری چون «تیک نات‌هان» می‌تواند به ما بیاموزاند. همه با خواندن کتاب او یاد می‌گرفتند که چگونه از رنج به شادی نقب بزنند. چگونه در زندگی خود معنایی والاتر از این دغدغه‌های روزانه پیدا کنند و همین‌او را مانند آموزگاری برای دنیای جدید نشان می‌داد. آموزگاری که به‌دنبال صلح بود. آموزگاری که نور و امید را در دل تمام هیاهوهای دنیای جدید نشان داده و آموزش می‌داد. در جهانی که این‌همه را از منازعه بوده و انسان‌ها به‌خاطر عقیده و اندیشه یکدیگر را می‌کشند، تأکید بر موضوعاتی که در ورای تمام عقاید قرار گرفته و بتوانند آرامش را در سلول‌های ما جاری کنند، از اهمیت بسیاری برخوردار است. به سخن دیگر بشریت بیش‌ازپیش نیازمند چنین آموزگارانی است. آموزگارانی که به انسان یاد دهند ارزش‌او در همین جانی است که با آن زندگی می‌کند. همین بدنی که در آن نفس می‌کشد و هیچ‌کس حق ندارد به‌دلیل عقیده و اندیشه‌ای که دارد، جان کسی

عبدالرضا ناصر‌مقدسی
متخصص مغز و اعصاب

بی‌شک رنج ارزش‌های خود را دارد. ما شادی را درک نمی‌کنیم، مگر اینکه درک درستی از رنج داشته باشیم. بفهمیم که چرا بشریت رنج می‌کشد. فقط در این صورت است که می‌توانیم به عمق شادی نیز پی برده و در آرامش زندگی کنیم. «تیک نات‌هان» راهب بزرگ بودایی و پایه‌گذار ذهن آگاهی در ۹۶سالگی در آرامش تمام در ویتنام درگذشت. او کتاب‌های زیادی نوشت. طرفداران بسیاری داشت. در ایران نیز کتاب‌های او ترجمه و به چاپ‌های متعدد رسید. اینکه فارغ از هر عقیده‌ای می‌توان آرامش را در تکتک عناصر این جهان پیدا کرد و در ورای رنج‌های بی‌شماری که بشریت با آن روبه‌رو است، بتوان شادی‌ای را احساس کرد که در عناصر این جهان

زیر آسمان جهان

هر ۲۰ سال یک همه‌گیری!

گیتس از دولت‌ها خواست میلیاردها دلار کمک کند تا از وقوع همه‌گیری‌های بعدی که ممکن است موجب مرگ‌ومیر بسیار بیشتری نسبت به همه‌گیری کووید شوند، جلوگیری شود. او در ادامه افزود با حذف نابرابری‌ها در حوزه واکسن بر دوش نیکوکاران و دولت‌های ثروتمند بود و از دولت‌ها خواست بیشتر کمک کنند. او گفت: «پول‌های در معرض خطر بود که انجام آزمایش‌ها را میسر کرد تا منفعت بزرگی نصیب جهانیان شود. اکنون همگی خیلی باهوش‌تر شده‌ایم و برای آینده به ظرفیت بیشتری نیاز داریم». روزنامه فایننشال تایمز به نقل از آقای گیتس نوشت: «وقتی از میلیاردها هزینه صحبت می‌کنیم، برای صرفه‌جویی در... تریلیون‌ها [دلار] خسارت اقتصادی و نجات جان ده‌ها میلیارد نفر... است. این سیاست بیمه‌ای بسیار مطلوبی است». جرمی فرّار، مدیر مؤسسه ولکام، در نشستی مطبوعاتی اعلام

سامان توکلی روان‌پزشک

الزام به اجرای نسخه‌نویسی الکترونیک بدون لحاظ‌کردن حداقل‌های لازم برای حفظ امنیت اطلاعات بیماران نگرانی‌هایی جدی را ایجاد کرده است. تا همین حالا هم گزارش‌هایی که از مشکلات ایجادشده در این سیستم به گوش می‌رسد، نشان می‌دهد که آن نگرانی‌ها واقعیت دارند و صرفا دغدغه‌های ذهنی نیستند. دسترسی تمام پزشکان، بخش عمده‌ای از کادر درمان، داروخانه‌ها، کارکنان بخش‌های مختلف سیستم پزشکی مانند کارکنان مدارک پزشکی و کارکنان دفتری بیمارستان‌ها، کارکنان خود بیمه‌ها، کارکنان تعداد زیادی شرکت‌های نرم‌افزاری واسطه به اطلاعات حساس پزشکی بیماران که در‌حال‌حاضر بدون امنیت کافی برای حفظ محرمانگی بیماران قراردارد، وضعیتی خطرناک را از این حیث ایجاد کرده است. علاوه بر این موارد دسترسی کاری معمول، طبق نمونه‌هایی که از هک شدن یا افشای سیستماتیک بانک‌های اطلاعاتی دیگر مثل بانک‌ها و لوفرتن اطلاعات چندمیلیونی افراد در کشورمان سراغ داریم، نگرانی دسترسی غیرقانونی و سوءاستفاده از اطلاعات پزشکی بیماران بسیار زیاد و جدی است. بدتر از همه آنکه تقریباً در هیچ‌یک از موارد افشای چندمیلیونی اطلاعات بانکی و مانند آن هیچ‌گاه معلوم و اعلام نشد که این کار توسط چه کسانی انجام شده است و مرتکبان و نیز کسانی که مسئولیت حفظ داده‌های مردم را داشتند و کوتاهی کرده بودند، چه کسانی بودند و با آنان چه برخوردی شده است؟ در مدت اخیر که درباره نبود امنیت کافی و سطح‌بندی اطلاعات برای حفظ حداقل میزان رازداری پزشکی مطرح شده است، متأسفانه مسئولان مرتبط، به‌جای نشان‌دادن حساسیت نسبت به این مخاطره جدی و تلاش برای رفع آن، با دادن آدرس غلط سعی در شانه خالی‌کردن از مسئولیت داشته‌اند و مرتب و صرفاً پزشکان را مسئول حفظ رازداری در سیستمی معرفی کرده‌اند که بدون نظرخواهی از آنان و بدون لحاظ‌کردن انتقادهایشان بر آن تحمیل شده است. برای نمونه معاون سازمان بیمه سلامت در «برنامه تیتز امشب شبکه خبر» دوم بهمن‌ماه، در پاسخ به ابزاز نگرانی درباره محرمانگی و رازداری این سیستم و این شبکه، مسئولیت حفظ رازداری در این سیستم برنقص تحمیل‌شده را به پزشکان ارجاع می‌دهند! بدینسان به کلماتی واضح‌تر به این مسئولان گفته شود پزشکان در قبال اطلاعاتی که بیماران‌شان در اختیار آنان می‌گذارند، هم از نظر قانونی و هم از نظر اخلاقی، مسئولیت دارند اما این مسئله نافی مسئولیت شما که نگه‌دارنده اطلاعات هستید، نیست. اتفاقاً‌ماده ۷۴ قانون برنامه

سلام به فردا

نسخه‌نویسی الکترونیک ومسئولیت قانونی سازمان‌های بیمه

توسعه ششم نیز که مستند این سیستم است، راه‌اندازی آن را منوط به پیش‌شرط‌هایی کرده است که هیچ‌کدام محقق نشده‌اند: «حفظ حریم خصوصی، منوط به اذن آنها و محرمانه‌بودن داده‌ها و با اولویت شروع برنامه پزشک خانواده و نظام ارجاع». به نظر می‌رسد نه فلسفه اصلی این کار و نه پیش‌شرط‌های قانونی برای اجرای آن دیده نشده‌اند و صرفا شاهد رونمایی از یک «شیر بی بال و دم و اشکم» هستیم که از قضا می‌تواند برای بیماران و اعتماد آنان به سیستم سلامت خطرآفرین باشد و دیر نیست که ببینیم «از قضا سرکنگبین صفرا فرود»، در سیستم فعلی که بیمه‌ها بر نظام سلامت تحمیل کرده‌اند، نقصان‌های زیاد و جدی از نظر امنیت اطلاعات وجود دارد و دسترسی افراد نامرتبط فراوان به این اطلاعات فراهم است. این وضعیت قطعاً موجب اتفاقات ناگوار فراوان خواهد شد. مسئولیت راه‌اندازی این سیستم ناقص و افشای اطلاعات از آن برعهده مجریان آن است، همان‌طورکه اگر بیش‌ازاین مسئول بایگانی بیمارستان در کار خود اهمال می‌کرد و اطلاعات بیماری را در اختیار کسی می‌گذاشت، مسئول بود. لازم است سیستم سلامت و سازمان نظام پزشکی از هم‌اکنون به‌طور رسمی و قانونی پیگیر تعریف دقیق موارد افشای اطلاعات پزشکی از این سیستم باشد و از طریق نهادهای قانونی، مسئولیت سازمان‌های بیمه که سیستم نسخه‌نویسی الکترونیک خود را راه انداخته‌اند - و حتی با شرکت‌های نرم‌افزاری متعدد به اشتراک گذاشته‌اند - به دقت تعریف کند تا با بروز مشکلات در آینده نزدیک، مشخص باشد چه کسانی در مسئولیت خود اهمال کرده‌اند و سهم هر فرد یا سازمانی که طبق ماده ۶۴۸ قانون مجازات اسلامی درباره افشای اسرار دیگران باید پاسخگو باشند، مشخص شود. مسئولیت حفظ امنیت اطلاعاتی که بیمار در اختیار «پزشک خود» قرار داده است و آن پزشک بر حسب مقررات موجود در سیستم نسخه‌نویسی الکترونیک وارد کرده است، مشخصاً برعهده بیمه‌ها و مجریان سیستم نسخه‌نویسی الکترونیک است و اگر هر فرد دیگری به‌جز آن پزشک که مستقیماً مسئول بیمار بوده از آن اطلاعات بهره‌برداری کند، علاوه بر فرد خاطی، این بیمه‌ها و مجریان سیستم نسخه‌نویسی الکترونیک هستند که به دلیل اهمال و راه‌اندازی سیستمی برنقص مسئولیت قانونی دارند. به‌ویژه اکنون که به‌صراحت شکاف‌های امنیتی این سیستم بارها و به‌صراحت گفته شده است، گریز از مسئولیت مرتب بر تمامی موارد محتمل آتی و ارجاع‌دادن آن به پزشکانی که این سیستم برنقص بر آنان تحمیل شده، شدنی نیست. لازم است نظام پزشکی به‌صراحت و به‌طوررسمی و قانونی این مسئولیت را به متولیان این سیستم اعلام کند تا در مواردی که پیش خواهد آمد، بتوانند از حقوق بیماران و جامعه پزشکی دفاع کند و تخلف‌ها و اهمال‌های انجام‌شده از سوی سایر سازمان‌ها را پیگیری کند.

پرنده آبی

کاهش خشونت

از شبکه‌های اجتماعی به‌طور نامتکرر سازمان‌دهی می‌شوند: اعتراضاتی که رهبر مشخصی ندارند. از سوی دیگر، اعتراضاتی که در کشورهای مختلف در دهه گذشته روی داده‌اند، موفق‌تر از اعتراضات پیشین بوده و در آنها گرایش به خشونت کمتر مشاهده می‌شود. شیوه‌های مسالمت‌آمیز و درعین‌حال جالب این اعتراضات، برای نمونه اعتراضات دوچرخه‌سواران برهنه در پرو با اعتراضات میلیونی در هنگ‌کنگ، از امکان سرکوب خشن توسط حکومت‌های اقتدارگرا می‌کاهد. از سوی دیگر، در صورت برخورد خشن حکومت، شرکت‌کنندگان در تظاهرات با استفاده از شبکه‌های اجتماعی، تصاویر و فیلم‌های سرکوب اعتراضات را به اشتراک می‌گذارند و همین موضوع می‌تواند برای این حکومت‌ها دردسرافزین باشد. دیوید کلارک همچنین از سوءاستفاده چنین حکومت‌هایی از شبکه‌های اجتماعی نیز سخن گفته است. طبق نتایج این پژوهش، گفته می‌شود شبکه‌های اجتماعی نه‌تنها در گسترش و احتمال موفقیت اعتراضات مؤثر بوده‌اند، بلکه از خشونت نیز کاسته‌اند.

همسایه‌ها

تلاش برای آزادسازی زنان افغانستان از اسلو

• فیسوک مهم‌ترین شبکه اجتماعی این روزهای افغانستان است؛ جایی که مردم در آن تحولات روزانه را پیگیری می‌کنند. شب گذشته در فیسوک کاربران افغان صحبت‌ها همه درباره هدی خموش بود، نماینده جنبش زنان افغانستان که این روزها در نروژ به سر می‌برد و با طالبان در حال مذاکره است. آن هم چند روز بعد از آنکه طالبان اقدام به دستگیری گسترده فعالان زن و ترتیب‌دهندگان راهپیمایی‌های اعتراضی کرده بود. یک روز پیش از آغاز رسمی گفت‌وگوهای نمایندگان طالبان با جامعه جهانی در اسلو، پایتخت نروژ، هدی خموش، نماینده جنبش زنان افغانستان، از وزیر امور خارجه طالبان خواست فوراً با کابل تماس بگیرد و بگوید دختران در بند را آزاد کند. قرار است مذاکرات طالبان با دیپلمات‌های غربی دوشنبه آغاز شود. هم‌زمان جمیلیه افغانی، یکی از فعالان جنبش حقوق زنان افغانستان، به خبرگزاری فرانسه گفت مذاکرات یکشنبه‌شب میان نمایندگان جامعه مدنی و هیئت طالبان مثبت و گامی در راستای شکستن یخ میان دو طرف بوده است. خانم افغانی می‌گوید طالبان اراده مثبتی از خود نشان داده‌اند. باید صبر کرد و دید آیا این اراده در عرصه عمل هم همین‌گونه خواهد بود یا نه. هیئت نمایندگی طالبان صبح یکشنبه وارد فرودگاه بین‌المللی اسلو شد. از قرار معلوم دولت نروژ، میزبان این گفت‌وگوها، هزینه سفر اعضای «امارت اسلامی افغانستان» را پرداخت کرده است. شامگاه یکشنبه هدی خموش در سخنرانی خود با انتقاد شدید از رویه حکومت طالبان گفت: «همین چهارشنبه گذشته پنج‌نفر از هم‌زمان من را به نام‌های تمنا زریاب‌پیرانی با سه خواهرش زرمینه، شفیقه و کریمه و یک فعال مدنی دیگر به نام پروانه ابراهیم‌خیل که علیه سیاست‌های طالبان معترض بودند، در تاریکی شب، پس از شکستن دروازه خانه‌شان با خود به جای نامعلومی بردند که از سرنوشت‌شان هیچ خبری نیست». خانم خموش خطاب به وزیر خارجه طالبان گفت: «آقای امیرخان متقی، همین اکنون تلفنش را بردارد، به کابل زنگ بزند و دستور بدهد که تمنا زریاب‌پیرانی با سه خواهرش (زرمینه، شفیقه و کریمه)، پروانه ابراهیم‌خیل و عالیه عزیزی را فوراً آزاد کند و دروازه‌های مکاتب بدون قیدوشرط بازگردد». ذبیح‌الله مجاهد، سخنگو و سرپرست وزارت معارف، در یک پیام توئیتری نوشت: «حاضران در نشست [یکشنبه] تأکید کردند که تمام افغان‌ها باید برای بهبود اقتصادی و امنیتی کشور با یکدیگر کار کنند». وخمت وضعیت قلمداد می‌شود، بحران انسانی و مسئله حقوق بشر مهم‌ترین محورهای نخستین دور مذاکرات نمایندگان طالبان در اروپا به‌شمار می‌رود.

آینک هونتفلدت، وزیر امور خارجه نروژ، تأکید کرد حضور طالبان در این کشور و مذاکرات دیپلماتیک با آنها، هیچ مشروعیتی به حکومت کنونی افغانستان نمی‌دهد؛ اما «ما باید با حاکمانی که عملاً کشور را اداره می‌کنند، گفت‌وگو کنیم». برخلاف حکومت طالبان در سال‌های ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۱ که از سوی عربستان سعودی، امارات متحده عربی و پاکستان به رسمیت شناخته شده بود، هیچ عضوی از جامعه جهانی درحال‌حاضر امارت اسلامی افغانستان را به رسمیت نمی‌شناسد. ده‌ها نفر روز یکشنبه با شعارهایی مانند «جان افغان‌ها اهمیت دارد» و «نه به طالبان» و «طالبان تروریست» در برابر ساختمان وزارت امور خارجه نروژ تظاهرات کردند. انس حقانی، یکی از اعضای شبکه حقانی که از سوی بسیاری از کشورهای اروپایی و ایالات متحده یک سازمان تروریستی قلمداد می‌شود، یکی از اعضای هیئت نمایندگی طالبان در گفت‌وگوهای اسلو است. قرار است هیئت نمایندگی طالبان روز دشنه با نمایندگان ایالات متحده آمریکا، فرانسه، بریتانیا، آلمان، ایتالیا و اتحادیه اروپا دیدار کنند. توماس وست، نماینده ویژه ایالات متحده در مذاکرات اسلو با انتشار پیامی توئیتری نوشت: «درحالی‌که همراه با متحدان‌مان و سازمان‌های بشردوستانه برای حل بحران انسانی تمام تلاش‌مان را می‌کنیم، به دیپلماسی سخت با طالبان ادامه می‌دهیم».

هیل: دونالد ترامپ از کمیته حقیقت‌یاب ششم ژانویه که حمله به ساختمان کنکره را بررسی می‌کند، به دلیل احضار دخترش ایوانکا ترامپ شدیداً انتقاد کرد. او در گفت‌وگویی اظهار کرد: این شرایط برای فرزندان من بسیار ناعادلانه است، خیلی خیلی ناعادلانه. اتفاقی که در جریان است، مایه فضاخت است. آنها دارند از این استفاده می‌کنند تا بر ناتوانی‌شان در اداره کشور سروش بگذارند.

رویتز: سیلیویو برلوسکنی، نخست‌وزیر اسبق ایتالیا، اعلام کرد قصد نامزدی برای ریاست‌جمهوری این کشور را ندارد. برلوسکنی گفت: من در راستای برداشتن گامی دیگر در مسیر مسئولیت‌پذیری ملی تصمیم گرفته و از پیشنهادکننده‌ها درخواست دارم از ارائه نام من برای ریاست‌جمهوری ایتالیا صرف‌نظر کنند. او خواستار به قدرت رسیدن رئیس بانک مرکزی ایتالیااست.

بی‌بی‌سی: هیلاری کلینتون، وزیر خارجه پیشین آمریکا می‌گوید: «امیدوار است راهی برای تأثیر بر رژیم طالبان وجود داشته باشد» تا از طریق فشارهای بین‌المللی و روش‌های دیگر تعامل با طالبان، آنها را ترغیب کند تا رویکردی متفاوت، حداقل در مورد آموزش زنان در پیش بگیرند. کلینتون گفت وضعیت در این کشور به‌شدت «ناپایدار و خطرناک» است.

رویتز: تیک نات هان، راهب بودایی بافوق‌تبیانی، در ۹۵سالگی درگذشت. تیک نات هان روز شنبه در معبد تو هیه‌نو در شهر هونه ویتنام درگذشت. تیک نات هان که به پدر ذهن‌آگاهی شهرت داشت، نویسنده و فعال صلح هم بود. سخنرانی‌های او درباره رنج‌کنیدن طرفدارهای زیادی داشت. به گفته او «هنر شادی و رنج همیشه در کنار یکدیگر هستند».

گاردین: جاسیندا آردن، نخست‌وزیر نیوزیلند، مراسم ازدواج خود را به خاطر محدودیت‌های جدید کرونا در این کشور لغو کرد. نیوزیلند در پی شناسایی ۹ مبتلا به سویه امیکرون، بالاترین میزان محدودیت‌ها را به اجرا گذاشته است. آردن روز یکشنبه به خبرنگاران گفت مراسم عروسی او با کلارک گیفورد که یک مجری رادیو و تلویزیون است، برگزار نخواهد شد.

